

ex mandato capituli prior Leodiensis. Obiit Lovanii anno 1582, 8 februarii, laesus ex ruina currus cum vase onusti.

*Henricus de Leodio.*

Prior Diestensis et convisitor provinciae. Cum suo conventu Lovanii profugus, ibidem hospes obiit 25 julii, anno 1472.

*Petrus de Myrica, Lovaniensis.*

Leodium ad visitatorem profectus, defunctus est anno 1579, die 29 septembris.

*Mauritius Chanceus, Anglus.*

Prior domus de Schene, cum toto suo conventu Lovanii exulans, a Catholica Majestate rediens moritur Parisiis anno 1581, die 12 julii. Scripsit *Carthusianorum Londinensium martyrium.*

CAPUT XXXVIII.

MEMORABILIA QUAEDAM APUD CARTHUSIANOS.

*Ex repertorio Statutorum.*

« Abstinentia non fit ultra semel in septimana; sicut a vino, sic a cer-visia est abstinendum. Caseis aut ovis non utimur.

Amplexus et oscula non laudamus, neque ludos manuales.

Arengas vel prooemium non faciant in literis suis, scribentes capitulo generali vel Priori Carthusiae.

Auricularia universa ab Ordine removeantur.

Barbam non decurtent conversi, nec rasoriis grenones radant.

De boccara et albo serico casulas sustinemus.

Praeter calicem aurea vel argentea in ecclesia non habemus.

Carnes comedere non permittitur leprosis Ordinis nostri, nec cuiquam infirmo.

Carnes mortuae nunquam vendantur in Ordine.

Celans aliquid de his, de quibus interrogatus fuerit, potest etiam post professionem expelli.

In cella, quum plures fuerint, ostium primum debet esse apertum, secundum ex toto non claudatur.

Cilicia duo accipit incola cellae.

Clericos redditos duos vel tres potest habere quaelibet domus.

In confessione, quam verbis latinis facimus, dicendum est: « Mea culpa per superbiam. »

Confessionem qui audiunt, nulli pro mortali criminali satisfactionem injungunt, sed eum ad Priorem mittunt.

Contractus reemptionum in Ordine sunt prohibiti.

Conversi et redditus ad missas servire non praesumant, nisi in necessitate et licentia Prioris.

Conversi et redditus, donati et praebendarii, servire possunt ad missas.

Conversi a redditus per barbam discernuntur.

Curiosa in Ordine non fiant.

Denarios non dat procurator pro eleemosyna supra undecim, sine licentia.

Diffinitorum sex electores discreti et idonei nominantur.

*Dominus vobiscum* sacerdos solus non dicit, nisi quando dicturus est Evangelium, sed *Domine exaudi*.

Dominae non se vocent moniales ad invicem, sed sorores.

Exigere aliquid a novitio non licet.

Si Prior exegerit, sit extra sedem 40 diebus. Si procurator vel alius exegerit, sit novitius 40 diebus, et totidem in capitulo recipiat disciplinas. Si exactio venit ad effectum, prioratum Prior et procuracionem Procurator amittant.

In Galilaeis nullus loquatur. Horae dicantur infirmis a custodibus suis.

Jejunium triduanum continuum cunctis indicitur post Prioris resignationem vel sepulturam.

*Jube Domine* non dicitur a quolibet solo : benedictio tamen non omit-  
titur.

Libros, tanquam sempiternum animarum nostrarum cibum, cautissime volumus custodiri.

Quot libros scribimus, tot nobis veritatis praecones facere videmur, sperantes a Domino mercedem.

Medicinis, excepto cauterio et sanguinis minutione, perraro utimur.

Mentiri qui dixerit fratrem suum, seipsum includens in cella maneat extra conventum ad Prioris arbitrium.

Non mentiuntur, qui in alia religione non fecerunt professionem, si interrogati se de altera religione respondeant non fuisse.

Missae celebrentur cum vino rubro et non albo, si fieri potest.

Pro monachatum simplicem habentibus tenemur ad tricenarium, et anniversarium perpetuum in calendariis scribendum.

Mulieres, quae ponuntur in operibus, conversi vel redditi non custodiant, nec eis propriis manibus mercedem reddant, sed aliquis de mercenariis.

Operando, ad breves et quasi jaculatas monemur orationes excurrere.

Osculatur infirmus ab omnibus, tanquam profecturus.

Super exosculatum altare offert novitius professionem lectam.

In pane sal non ponimus.

Pane avenae vescuntur conversi a kalendis novembris usque ad pascha.

Pane, aqua et sale semper feria sexta contenti sint conversi.

Parentum visitationes vitent et fugiant personae Ordinis.

Pellicias duas accipit incola cellae.

Professionem si quis in duabus domibus fecerit, in secunda tantum monachus aut conversus erit.

Recordationem, priore et vicario absentibus, facit unus ex monachis, cui prior injunxerit.

Responsum non expectet, qui prolixè aut sine causa scripserit capitulo generali.

*Reverendo* non scribunt Priores, ad invicem scribendo : sed *Religioso* aut *Venerabili*.

Scandalum non reputamus esse, ibi punire culpas, ubi commissae sunt.

Scribere, si fieri potest, docemus omnes, quos suscipimus.

Tapetia universa et cussini picturati apud nos in usu non habeantur.

Tortas singulas ad ostium refectorii, tanquam Christi mendici, accipientes, cellas repetimus.

Vestes vel aliquid hujusmodi, si alicui nostrum missum fuerit, non ei sed alteri detur.

Vinum sive in cellis, sive in refectorio eodem modo temperatur; nam puro non utimur.

Visitor suum non visitet visitatorem, nec prior domum, cujus est professus, nec aliquis prior domum, cujus suus monachus est prior.

Visitatores neminem judicent, aut condemnent, aut inchartent<sup>1</sup>, nisi de sibi impositis duobus legitimis testibus convictus aut confessus quis fuerit.

Visitatores ea, quae sibi insinuantur nec probari possunt, diligenter inquirent a remotis, non nominata persona, sed de vitio inquirendo.

Visitatore mortuo, plena potestas capituli remanet apud convisitatorem, qui potest sibi assumere priorem vel monachum pro visitatione.

Voce, loco et obedientiis careat perpetuo monachus, aut alia persona Ordinis, quae carnes comederit.

Zonae nostrae totaliter, vel pro majori parte, sint cannabinae. »

### CAPUT XXXIX.

#### HEVERLENSIS MONASTERII FUNDATIO.

#### *Memoria fundatoris.*

« Quinto kalendas junii, obitus illustris magnificique principis et domini, domini Wilhelmi de Croy, marchionis Arschotensis, comitis a Bello-Monte, domini de Chievres, primi fundatoris nostri; qui moriens ordinavit hoc monasterium cum suis pertinentiis construi, et viginti quatuor fratres Coelestinos ibi fundari et dotari proventu sufficienti. »

<sup>1</sup> *Inchartare*, proprie *charta donare* vel *inchartare*, hinc *accusatus* dicitur *inchartatus*. Vide *charta describere*; hic vero idem significat ac *accusare*, hinc *accusatus* dicitur *inchartatus*. Vide Du Cange in Glossario, verbo *Charta*.

Petrus de gregationem gorio X in Mortuo Nic dignitati, co post sesqui- Clemens V s vitam ejus p

« Quarto k de Hamale, fi voluntatem, fratres funda tram clenodi

Legavit ea pro pauperib Joris-Weerdt priore Natalis

« Quinto ic de Croy, caro sepulti; de cu